

Miehillä on
XY-kromosomit.

Naisilla on
XX-kromosomit.

Miehen XY-sukupuolikromosomit

Naisen XX-sukupuolikromosomit

Mikä on biologisen ja sosiaalisen sukupuolen ero?

Biologinen sukupuoli tarkoittaa miesten ja naisten ruu-

Kuvalähde: Walker, R.2012. Kuka minä olen? Helsinki: Sanoma Magazines Finland Oy.

Miten sukupuolesta puhutaan?

Hanna Vilkka/ Hollo-instituutin seminaari 7.5.2015

kasvatuksessa puhutaan tytöistä ja pojista

- ❖ biologisen, geneettisen, juridisen sukupuolen mukaan pitkälti kromosomien ja sukupuolielinten perusteella, vaikka emme näe niitä
- ❖ sosiaalisen sukupuolen oletetaan olevan samansuuntainen kuin tulkinta edellisistä
- ❖ väite: lapset eivät kasva, heidät suostutellaan ja ehdollistetaan luonnontieteellisesti määritettyyn sukupuoleen narratiivisen hallintavallan kohteena

Miksi sukupuolia on kaksi?

Sukupuolia on kaksi, koska polveudumme suvullisesti lisääntyvistä eläimistä. Suvullisessa lisääntymisessä (s. 72) sukupuolilla on selvä tehtävä: uros tuottaa siittiöitä ja naaras munasoluja. Molemmissa on 23 kromosomia ja mahdollisesti geenien eri alleeleja (s. 35). Kun siittiö hedelmöittää munasolun, alkunsa saa jälkeläinen, jolla on omat geeniyhdistelmänsä.

Poika on pukeutunut palomieheksi ja tyttö keijuksi.

Alusta! Yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden verkkolehti (Fornaciari, Alekski & Tervasmäki Tuomas)

**Opettajamyytit elävät ja voivat hyvin
opettajankoulutuksessa.**

KOULUTUKSEEN HAKEUTUVAT JA PÄÄSEVÄT
OPETTAJAN IHANNEIDEAALIIN ISTUVAT JA
HELPOSTI KOULUTETTAVAT NUORET.

Erinomaisesti koulunsa suorittaneet

Sosiaalisuus

Nuhteettomuus

Mallikansalaisuus

Hegemonisen arvomaailman sisäistäneet

- ❖ ihanneopettajan sanastoon kuuluvat 'tyttö' ja 'poika'
- ❖ sanastoon ei kuulu transsukupuolinen, intersukupuolinen, transgender tai transvestiitti,
=> ne nostavat esille luonnontieteen tarkastelussa 'tytön' ja 'pojan' seksuaalisena toimijana

voisiko taidekasvatuksessa olla toisin?

- ❖ sukupuoli on myös psykososiaalinen kokemus itsestä
- ❖ lähtökohtana taidekasvatuksessa kasvatettavan itsemäärittelyn oikeus
- ❖ sukupuolisensitiivinen ympäristö luo tilan itsemäärittelylle ja jokaisen omille sukupuolisena kasvun tarpeille

❖ taide — taito

❖ sukupuoli — elämäntaito

=> sukupuolen etsiminen, mutta myös
eksyminen, löytäminen, harjaantuminen

=> elämänmittainen itsemäärittely ja toiminta
sukupuolisena kulttuureissa

=> taidekasvatuksessa tärkeää ei olisikaan se,
mitä olemme sukupuoleltamme vaan miksi
voimme tulla

Sukupuoli on itsemäärittelyn päämäärä
eikä kasvatuksen lähtökohta.

Kasvattaja on kanssakulkija
itsemäärittelyssä.